

Hurtig og ensartet adgang til hjælpemidler

FLERE END
300.000
DANSKERE
HAR BRUG FOR ET
HJÆLPEMIDDEL I
HVERDAGEN

Borgerne skal have garanti for udlevering af de mest almindelige og simple hjælpemidler, når en sundhedsfaglig medarbejder har vurderet det gavnligt. Gerne gennem moderne hjælpemiddelcentre, der med effektive indkøb og god decentral service kan frigøre ressourcer, der i stedet kan bruges på borgerne.

Alt for mange bliver kastebold mellem systemerne, når de skal have udleveret et hjælpemiddel. Det kan for eksempel være en krykke, en kompressionsstrømpe, en toiletforhøjer eller en rollator. For at sikre borgerne en hurtigere og mere ensartet adgang til hjælpemidler end i dag foreslår Danske Regioner et opgør med opdelingen i hjælpemidler og behandlingsredskaber.

Hjælpemidler muliggør et fungerende hverdagsliv for mange danskere. Med den demografiske udvikling og de nye muligheder ift. hjælpemidler må antallet af borgere i Danmark, der har gavn af et hjælpemiddel, forventes at stige i de kommende år. Derfor kan vi heller ikke vente med at tage hånd om de udfordringer, der allerede i dag præger hjælpemiddelområdet.

Ulogisk lovgivning, store forskelle og unødigt administration

Selvom flere end 300.000 danskere i dag har brug for et hjælpemiddel, er adgangen til at få bevilliget et hjælpemiddel fuld af snublesten og besvær for borgerne.

Det skyldes ikke mindst, at lovgivningen skelner mellem, om der er tale om et behandlingsredskab, som er et regionalt finansieringsansvar, eller om der er tale om et hjælpemiddel og således et kommunalt ansvar.

Men den skelnen er hverken logisk i praksis eller for borgerne.

Det er heller ikke en fornuftig brug af hverken borgernes eller samfundets ressourcer, at borgerne skal bruge tid på at tilbagelevere et behandlingsredskab på hospitalet efter endt behandling – for efterfølgende at søge om at få udleveret et lignende hjælpemiddel i kommunen.

Borgerne ender som kasterbold mellem systemerne – og med den risiko, at de ikke får den rette hjælp i tide. Det kan få store konsekvenser for muligheden for at leve en normal hverdag og i værste tilfælde påvirke funktionsevnen.

Mange organisationer peger samtidig på, at der er store forskelle i praksis og fortolkning af loven på tværs af kommunerne. Kommunernes muligheder og praksis på området kan afhænge af kommunens størrelse og økonomi. Det kan give tildelingen af hjælpemidler karakter af postnummerlotteri. En borger med et hjælpebehov kan i én kommune få udleveret et hjælpemiddel, mens en borger med samme behov i en anden kommune ikke kan få bevilliget hjælpemidlet. I nogle kommuner er det også muligt at få udleveret mere simple hjælpemidler direkte i en kvikskranke, mens andre skal vente i lang tid for at få udleveret samme hjælpemiddel. De færreste borgere efterspørger en toiletforhøjer eller et gangstativ, hvis ikke de har et behov. Der er brug for at indrette et system, der bruger mere tid på borgerne og mindre på visitation.

Vi skal sikre borgerne et ensartet, gennemsigtigt tilbud og forebygge ulighed ved at forsimple systemet og gøre det mere borgervenligt.

Danske Regioner foreslår:

En reform af området, der

- Gør op med kassetænkning og ophæver den eksisterende skelnen mellem hjælpemidler og behandlingsredskaber.
- Gør de mest almindelige eller simple hjælpemidler frit tilgængelige, hvis der er en sundhedsfaglig begrundelse - uanset om det er en læge på hospitalet eller en ergoterapeut i kommunen, der vurderer behovet.
- Samler ansvaret for hjælpemidler i fem driftsenheder, som med moderne logistik, distribution og effektive indkøb kan levere ensartet service af høj kvalitet uanset, hvor i landet borgeren bor.

Med samlet ansvar for hjælpemidler kan udlevering, reparation og indsamling af hjælpemidler blive en mere simpel og sammenhængende proces. Danske Regioner foreslår, at der etableres fem hjælpemiddelcentre, der kan drives regionalt for at sikre ensartethed på tværs af landet, entydigt opgaveansvar og et sundhedsfagligt udgangspunkt. Med en samling af opgaven i fem centre kan der sikres tilstrækkelig volumen og kapacitet til at levere moderne logistik og distribution, så udleveringen kan foregå lokalt, på hospitalet eller i borgerens eget hjem. Alternativt kan centrene etableres som selskaber, der finansieres af kommuner og regioner i fællesskab.

Det afgørende er, at borgerne mødes af ét samlet system, der opleves som smidigt og velfungerende. Ingen borgere skal fremover tabes mellem to stole eller være kasterbold mellem systemerne.

En sådan reform kræver en ophævelse af det såkaldte afgrænsningscirkulære, der er med til at opdele hjælpemiddelområdet i henholdsvis en regional og en kommunal opgave. Dermed kan de nye centre betjene borgere, der er henvist til et hjælpemiddel, uden at skulle skelne mellem den ene eller den anden lovgivning. Og med en liste over hjælpemidler, som sundhedspersonalet frit kan visitere borgere til, sparer vi mange borgere for unødvendige og lange afklaringsforløb.

Det vil samtidig kraftigt reducere de administrative og sundhedsfaglige ressourcer, der i dag er bundet op på den kommunale visitation. En del af disse ressourcer vil i stedet kunne bruges til at sikre en større faglighed og kvalitet i udvælgelsen af hjælpemidler og instruktion af borgerne i anvendelsen, hvor det er relevant.

Resultatet

Ved at ophæve afgrænsningscirkulæret og samle ansvaret for indkøb, logistik og distribution opnår vi:

- ✓ En langt mere ensartet og tilgængelig adgang til hjælpemidler af høj kvalitet uanset, hvor borgeren bor, og med mulighed for lokal udlevering.
- ✓ En mere effektiv administration af hjælpemidler, idet det rigtige hjælpemiddel gives første gang, hvorved behovet for pleje kan mindskes, og livskvaliteten for borgerne øges. Det frigør ressourcer og tid, der kan anvendes til andre formål.
- ✓ Bedre mulighed for at trække helt eller delvist på private kompetencer i forhold til logistik, distribution og service.
- ✓ En mere enkel og sammenhængende proces for udlevering, reparation og indsamling af hjælpemidler, hvor borgerne hurtigt kan få den nødvendige hjælp.
- ✓ Hjælpemidler af højere kvalitet og/eller lavere pris ved at indkøbe i større mængder samt sikre høj faglig viden om de specifikke hjælpemidler.